

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☐	☐	☒
۲ -	☐	☐	☒	☐
۳ -	☐	☒	☐	☐
۴ -	☒	☐	☐	☐
۵ -	☐	☒	☐	☐
۶ -	☐	☒	☐	☐
۷ -	☐	☐	☒	☐
۸ -	☐	☐	☒	☐
۹ -	☐	☒	☐	☐
۱۰ -	☐	☐	☐	☒
۱۱ -	☐	☒	☐	☐
۱۲ -	☒	☐	☐	☐
۱۳ -	☒	☐	☐	☐
۱۴ -	☐	☐	☒	☐
۱۵ -	☐	☐	☒	☐
۱۶ -	☐	☐	☒	☐
۱۷ -	☐	☐	☐	☒
۱۸ -	☐	☒	☐	☐
۱۹ -	☐	☒	☐	☐
۲۰ -	☐	☐	☐	☒
۲۱ -	☐	☒	☐	☐
۲۲ -	☐	☒	☐	☐
۲۳ -	☐	☒	☐	☐
۲۴ -	☒	☐	☐	☐
۲۵ -	☒	☐	☐	☐
۲۶ -	☐	☒	☐	☐
۲۷ -	☐	☐	☐	☒
۲۸ -	☐	☐	☒	☐
۲۹ -	☒	☐	☐	☐
۳۰ -	☐	☐	☐	☒

- ۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
  - آرمان‌های اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.
  - علوم تجربی توان دآوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارند.
  - حق یا باطل بودن عقاید براساس آگاهی یا جهل مردم جهان‌های اجتماعی مختلف تعیین نمی‌شود.
  - قلمرو آرمانی، قلمروی است که ممکن است مردم، آن را در مرحله عمل نادیده بگیرند.
- ۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ناتوانی جهان اجتماعی در صحبت کردن در خصوص حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها: محدود کردن علم به دانش‌های تجربی و معتبر ندانستن عقل به عنوان روش علمی گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل: عدم شناخت ارزش‌های حقیقی نزدیک شدن قلمرو آرمانی جهان اجتماعی به قلمرو واقعی آن: عمل کردن مردم براساس ارزش‌ها
- ۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزام‌های آن، جهان اجتماعی جدیدی شکل خواهد گرفت و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.
- ۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد که به آن گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند. تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد. در جهان متجدد افرادی که قصد تسلط بر این جهان را دارند، به تدریج اسیر نظام اجتماعی پیچیده و برنامه‌ریزی شده، می‌شوند که مثل یک قفس آهنین همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند. تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان و آرمان‌های و اعتقادات اصلی بازمی‌گردد، از نوع تفاوت‌هایی است که میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
- ۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
  - ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.
  - هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.
  - هر جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند و ممکن است ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دیگر بشر را نادیده بگیرد.
  - فرهنگ اساطیری مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود. (جامعه‌شناسی ۱ درس ۶)
- ۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد. اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند. جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- علوم تجربی قدرت پیش‌بینی حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد: گسترش عقلانیت ابزاری
- رواج کنش‌های حسابگرانه عرصه را بر سایر کنش‌ها تنگ می‌کند: رواج کنش‌های معطوف به اهداف دنیوی
- جهان متجدد علوم با روش غیرتجربی را علم نمی‌شناسد: زوال عقل ذاتی

۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سخن گفتن یک کنش است ولی برخی افراد سخنانشان را جزء اعمالشان به حساب نمی‌آورند. از این‌رو، به پیامدهای آن توجه نمی‌کنند و به جای آن‌که متعهد شوند، تنها وعده می‌دهند. این افراد ممکن است از آرمان‌ها و ارزش‌ها سخن بگویند ولی در عمل به آن‌ها پایبند نباشند.

هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل است. جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند. اگر جوامع حقایق را نشاسند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند. تکاثر و قبیله‌گرایی از ارزش‌ها و هنجارهای باطلی است که در قلمرو آرمانی و واقعی بعضی جهان‌های اجتماعی وجود دارد.

۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

بسط و توسعه‌ی عقلانیت ابزاری (گسترش دانش وسایل) از فرصت‌های جهان متجدد است. جهان‌های اجتماعی در عرض هم، با روابط متقابلی که دارند، می‌توانند از تجربیات یک‌دیگر استفاده کنند، اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.

عده‌ای از جامعه‌شناسان مانند کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس، معتقدند همه‌ی جهان‌های اجتماعی شبیه یک‌دیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند، یعنی همه‌ی آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند.

در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند، به وسیله‌ی او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

۱۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جهان اجتماعی دنیوی، طبیعت هیچ‌گونه معنا، هدف و غایتی ندارد و صرفاً ماده‌ی خامی در اختیار انسان است که می‌تواند به میل خود در آن دخل و تصرف کند.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

آرمان‌ها	
بیرون از قلمرو واقعی	درون قلمرو واقعی
ناپسند بودن اسراف و تبذیر	استکبارستیزی
ساده‌زیستی	احترام به پدر و مادر

تمامی افراد همواره مطابق ارزش‌های جهان اجتماعی خود عمل نمی‌کنند، مثال: تجمل‌گرایی

۱۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره ی حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند. حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود. علوم تجربی توان داوری درباره ی فنون و روش‌های اجرایی را دارند. مثلاً درست یا نادرست بودن شیوه‌ی مداوای بیماران را می‌توان با روش‌های تجربی شناخت.

۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود، و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد. پیامدها و الزام‌ها، موقعیت جدیدی را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورد.

۱۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد. ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند. جهان اجتماعی نیز در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها تحقق می‌یابد.

جهان اجتماعی با آگاهی و اراده‌ی افراد انسانی پدید می‌آید. ولی این پدیده، پس از آن‌که کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده‌ی تک‌تک افراد نیست. این پیامدها خود، موقعیت جدیدی (فرصت‌ها و محدودیت‌ها) را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورند.

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در نگاه اساطیری، طبیعت ماده‌ی خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است. در نگاه توحیدی، طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوندند، همه‌ی موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و به سوی او باز می‌گردند. فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده‌ی خام و بی‌جان می‌داند. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور از جهان متجدد، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر است و یکی از متفکرانی که درباره‌ی ویژگی‌های جهان متجدد اندیشیده، ماکس وبر جامعه‌شناس آلمانی است. بیت «قوت افرنگ از علم و فن است/ از همین آتش، چراغش روشن است»، اشاره به ویژگی گسترش عقلانیت ابزاری در جهان متجدد دارد و رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

۱۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی، دیگران صورت نمی‌گیرد. جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارند، ولی براساس هویت‌های جهان‌های اجتماعی انواع و اشکال متفاوتی دارند.

۱۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «آرمان اجتماعی» می‌گویند و ارزش‌هایی که مردم یک جامعه به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه، آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند.

هر بخش از جهان اجتماعی که از نظر علمی قابل دفاع نباشد (و براساس خرافات شکل گرفته باشد)، باطل است. امنیت برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در قلمرو آرمانی و برای یک جامعه‌ی بسامان، در قلمرو واقعی است.

۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود.

هر جهان اجتماعی، تغییرات و تفاوت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد. جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می‌شود، اقتصاد آن رشد یا افول می‌کند و زبان و لهجه‌ی مردم دگرگون می‌شود، اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند. یکی از متفکرانی که درباره‌ی ویژگی‌های جهان متجدد اندیشیده، ماکس وبر جامعه‌شناس آلمانی است. او فرصت‌ها و محدودیت‌ایی را برای این جهان اجتماعی برمی‌شمارد. جهان متجدد، رویکرد دنیوی و این جهانی دارد و در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد. در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله‌ی علوم تجربی تعقیب می‌کنند (مانند استفاده از حسابداری و اقتصاد برای تخمین سود در بنگاه‌های اقتصادی یا استفاده از علوم مهندسی برای ساختن پل، جاده و ...) به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه‌ی معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.

همه‌ی ما در جهان اجتماعی متولد می‌شویم و پس از ما نیز، جهان اجتماعی هم‌چنان وجود دارد. اگر ما فقط جهانی را ببینیم که در آن متولد شده‌ایم، شاید گمان کنیم جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد. ولی هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند، یا وقتی به تاریخ گذشته‌ی خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم. وقتی مردم‌شناسان بنا به وظیفه‌ی حرف‌های خود، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آن‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند. از این‌رو، یکی از مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده‌ی آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

۲۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دورکیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را «جوامع مکانیکی» و جوامع مقطع دوم را «جوامع ارگانیکی» می‌نامد. در «جوامع مکانیکی» تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است، مانند تقسیم کار سنی و جنسی ولی در جوامع ارگانیکی، تقسیم کار گسترده وجود دارد.

ماکس وبر فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای جهان اجتماعی متجدد برمی‌شمارد. در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی، به دست می‌آیند، علم می‌داند. در سده‌های پیشین، نظریه‌ی استعمار به معنای طلب آباداتی برای جوامع عقب‌مانده بود.

در جهان متجدد، بسط و توسعه‌ی عقلانیت ابزاری (گسترش دانش وسایل) صورت می‌گیرد در حالی که عقلانیت ذاتی زوال می‌یابد. (از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها)

۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند. جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.

کارگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان، ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند «پدیده‌های اجتماعی» همانند «پدیده‌های طبیعی» هستند. در حالی که می‌دانید پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه‌ی کنش افراد هستند، ولی پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

۲۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از جهان متجدد، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر است.

یکی از متفکران که درباره‌ی ویژگی‌های جهان متجدد اندیشیده، ماکس وبر جامعه‌شناس آلمانی است. بیت «قوت افرنگ از علم و فن است/ از همین آتش، چراغش روشن است» اشاره به ویژگی گسترش عقلانیت ابزاری در جهان متجدد دارد.

بر طبق ویژگی زوال عقلانیت ذاتی، جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند.

۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در نگاهش، آدمی آب و گل است/ کاروان زندگی بی منزل است ← طرد عناصر مقدس و معنوی آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند ← گسترش عقلانیت ابزاری علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد ← زوال معنا و عقلانیت ذاتی وضعیتی که انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد و از آن به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود ← قفس آهنین

۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جهان متجدد، عناصر مقدس و معنوی طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات

خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند و به وسیله‌ی او به کار گرفته می‌شوند.

با افول این دسته از علوم (علمی که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند)، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره‌ی این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود که اشاره به ویژگی «زوال عقلانیت ذاتی» دارد.

در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند که اشاره به ویژگی «گسترش عقلانیت ابزاری» دارد. جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد که اشاره به ویژگی «زوال عقلانیت ذاتی» یا «از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها» دارد.

۲۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله‌ی علوم تجربی تعقیب می‌کنند (مانند استفاده از حسابداری و اقتصاد برای تخمین سود در بنگاه‌های اقتصادی یا استفاده از علوم مهندسی برای ساختن پل، جاده و ...)، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه‌ی معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه‌ی ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌رهایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از درست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

۲۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند. در سراسر تاریخ، حق و باطل از آرمان‌های بشری بوده و اغلب جهان‌های اجتماعی، رعایت حق و مقابله با باطل را لازم دانسته‌اند. هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل است، مانند تقدیس حیوانات در معابد هندوستان (آرمان باطل). حقایق هر چند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند، یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد، همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یک‌دیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند. ناپسند بودن اسراف و تبذیر و ساده‌زیستی از آرمان‌هایی هستند که بیرون از قلمرو واقعی می‌باشند.

۲۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت نادرست:

د) جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره‌ی این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند. وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند. آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند.

حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود. هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل و بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، حق است.

۳۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در «جوامع مکانیکی» تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است، مانند تقسیم کار سنی و جنسی، ولی در «جوامع ارگانیکی» تقسیم کار گسترده وجود دارد. جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق‌طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره‌ی این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا و «عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود. فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.

